

Національний
банк України

Щомісячний макроекономічний та монетарний огляд

грудень 2022 року

Департамент монетарної політики та
економічного аналізу

Головне

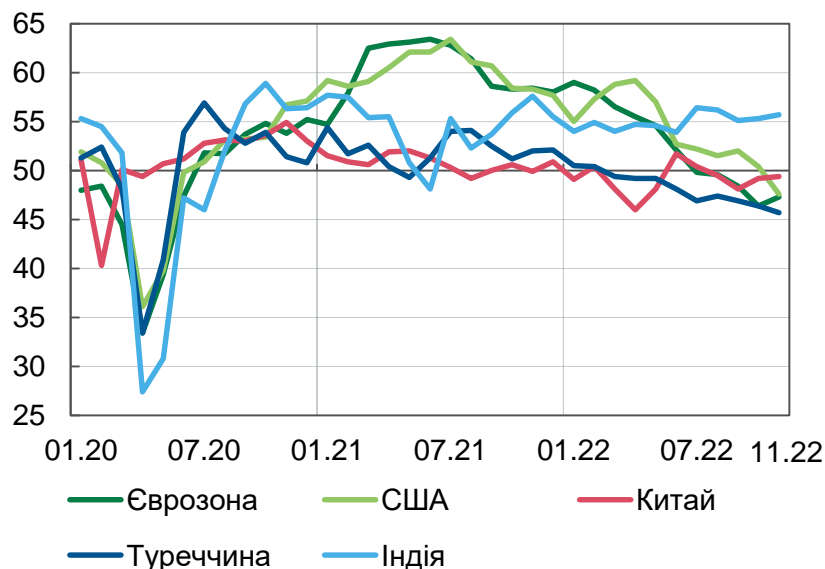
- **Глобальне економічне зростання дедалі сповільнювалося та зумовило послаблення цінового тиску**, насамперед на нафту та на товари, важливі для українського експорту. У результаті, провідні центральні банки схиляються до сповільнення темпів підвищення ставок, тоді як країн EM – до поступового завершення циклу
- **Споживча інфляція в Україні демонструє ознаки стабілізації** (26.5% р/р у листопаді порівняно з 26.6% у жовтні). Її стримували розширення пропозиції продуктів харчування, слабкий споживчий попит, у тому числі унаслідок відключень електроенергії, наближення готівкового курсу гривні до офіційного та стабілізація інфляційних очікувань, незмінні тарифи на ЖКП. Натомість підтримували інфляційний тиск наслідки воєнних дій та терактів рф, зокрема дефіцит електроенергії
- Дефіцит електроенергії (далі – e/e) унаслідок масштабних обстрілів енергооб'єктів зумовлює **послаблення економічної активності**, скорочення виробництва та збільшення витрат бізнесу. Водночас бізнес намагається пристосуватися до обмежень: закуповує генератори та переводить виробництво на нічні зміни. Робота зернового коридору, завершення жнив та звільнення Херсону частково підтримують економічну активність
- Перебої з e/e **погіршують і стан ринку праці**: попит на робочу силу та зростання кількості пошукачів роботи послабилися. Номінальні зарплати наблизились до рівня минулого року, реальні – істотно знизились, особливо у приватному секторі. Ризики активізації міграції посилилися
- **Дефіцит державного бюджету надалі розширюється** через значні видатки та слабкі доходи. Як і раніше, основні джерела фінансування дефіциту – міжнародна допомога та викуп ОВДП з боку НБУ
- У жовтні **поточний рахунок повернувся до дефіциту** через розширення від'ємного сальдо торгівлі товарами та відсутність грантів. Але завдяки надходженню значних сум кредитів від іноземних партнерів відбувся приплив капіталу за фінансовим рахунком, а резерви зросли до 25.2 млрд дол. станом на кінець жовтня. У листопаді **резерви продовжили зростати завдяки міжнародній допомозі** і на кінець місяця становили 28 млрд дол.
- **Вартість гривневих ресурсів поступово зростає**, реагуючи на утримання облікової ставки на високому рівні з червня. Сезонні чинники та продовження надходжень іноземної валюти від функціонування зернового коридору та міжнародної допомоги, у тому числі на підтримку ПЕК, сприяли більшій збалансованості валютного ринку та, відповідно, зниженню інтервенцій НБУ

Зовнішнє середовище

Глобальне економічне зростання дедалі сповільнювалося та зумовило послаблення цінового тиску

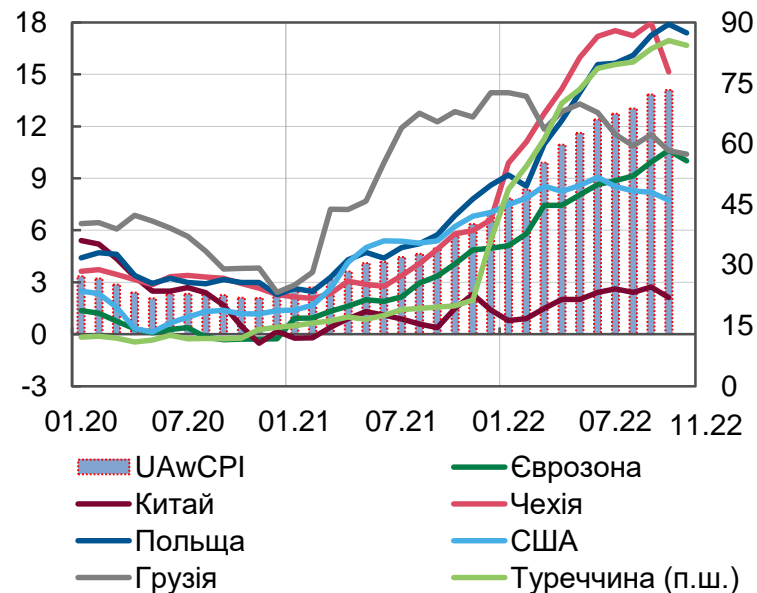
PMI обробної промисловості окремих країн

Джерело: S&P Global.

- Поточне зниження економічної активності є найстрімкішим з часів світової фінансової кризи (за винятком карантинних періодів через пандемію). Сповільнення економіки Китаю через політику нульової толерантності до COVID-19 та вторгнення РФ в Україну – вагомі причини такого падіння
- Ділові настрої залишалися історично негативними, обсяг нових замовлень скоротився, а попит продовжував стрімко звужуватися. Скорочення попиту через зменшення нових замовлень зіграло важливу роль у зниженні тиску на ланцюги постачання. В окремих країнах терміни виконання замовлень постачальниками навіть поліпшилося, вперше з початку пандемії
- Загалом із 37 країн – ОТП України, за якими ведеться моніторинг НБУ, майже в половині засвідчено сповільнення інфляції

ІСЦ в окремих країнах і середньозважена інфляція в країнах – ОТП (UAWCPI), % р/р

Джерело: національні статистичні агенції, розрахунки НБУ.

Світові ціни на енергоносії цієї осені були під понижувальним тиском слабого попиту, однак газ відновив здорожчання

Світові ціни на нафти Brent і Urals (дол./бар.) та природний газ TTF (дол./тис.м³)

Запаси сирової нафти у США, млн бар.

Джерело: U.S. Energy Information Administration, на 25.11.2022

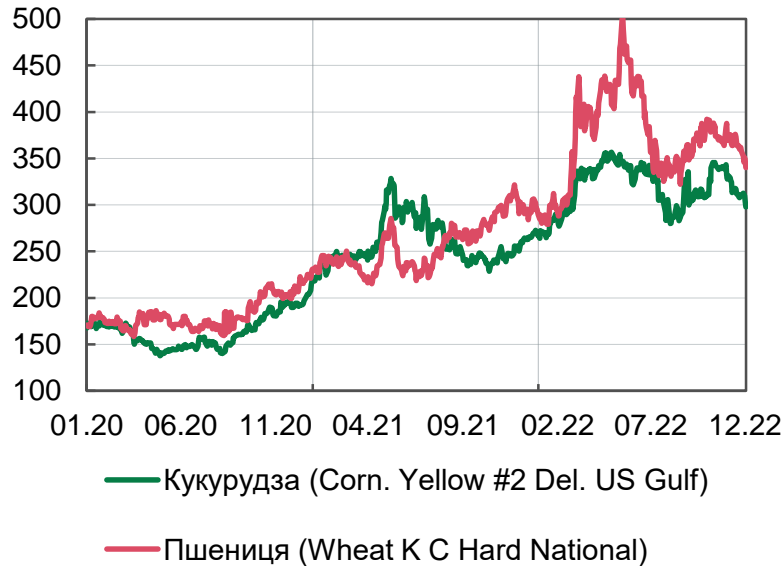

Джерело: Refinitiv, Bloomberg.

- Нафта дешевшала через слабкий світовий попит. Утримували її від глибшого падіння стрімке зменшення стратегічних запасів у США, обмежений експорт країнами ОПЕК+ та початок дії ембарго ЄС на закупівлю російської нафти морем
- Цінова стеля на рос. нафту (60 дол./бар.), запроваджена G7+ Австралія з 05 грудня, може спровокувати обмеження пропозиції на ринку Європи (тимчасове подорожчання нафтопродуктів, що позначиться і на їх вартості для України) та подальший продаж дешевої російської нафти в Азії
- Природний газ у листопаді відновив подорожчання через похолодання в Європі. Однак зростання цін стримують практично заповнені газові сховища

Світові ціни на товари, важливі для українського експорту, переважно знижувалися на тлі зменшення дефіциту на ринках

Світові ціни на пшеницю та кукурудзу, дол./т

Джерело: Refinitiv.

Світові ціни на сталь та залізну руду, дол./т

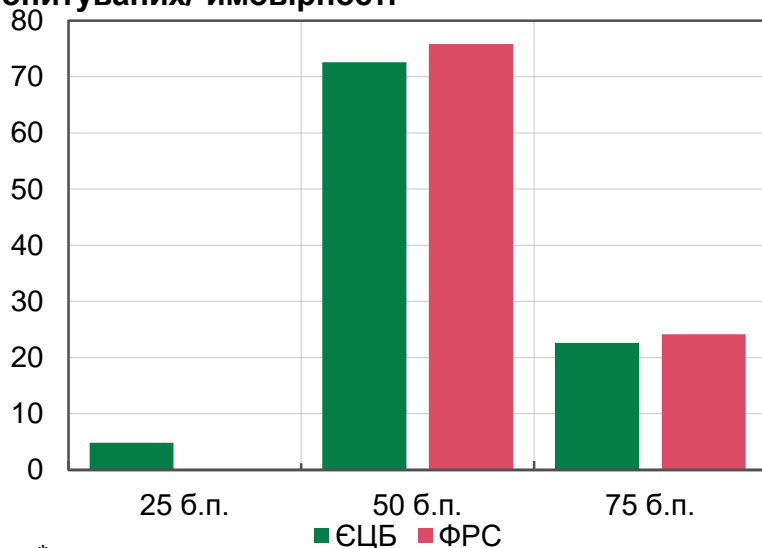

Джерело: Refinitiv.

- Світові ціни на зернові, зокрема пшеницю та кукурудзу, знижувалися через продовження дії зернового коридору на 120 днів, завершення збору врожаю в США та активний експорт Бразилії
- Світові ціни на сталь та залізну руду знижувалися через слабкий попит у більшості регіонів світу, значні накопичені запаси на тлі порівняно нижчих раніше цін та зростання пропозиції. Незначний оптимізм на тлі оголошення Китаю про заходи підтримки ринку нерухомості, у тому числі за рахунок облігацій для приватних компаній, дещо скоригував ціни на руду в бік зростання

Провідні ЦБ схиляються до сповільнення темпів підвищення ставок, тоді як країн ЕМ – до поступового завершення циклу

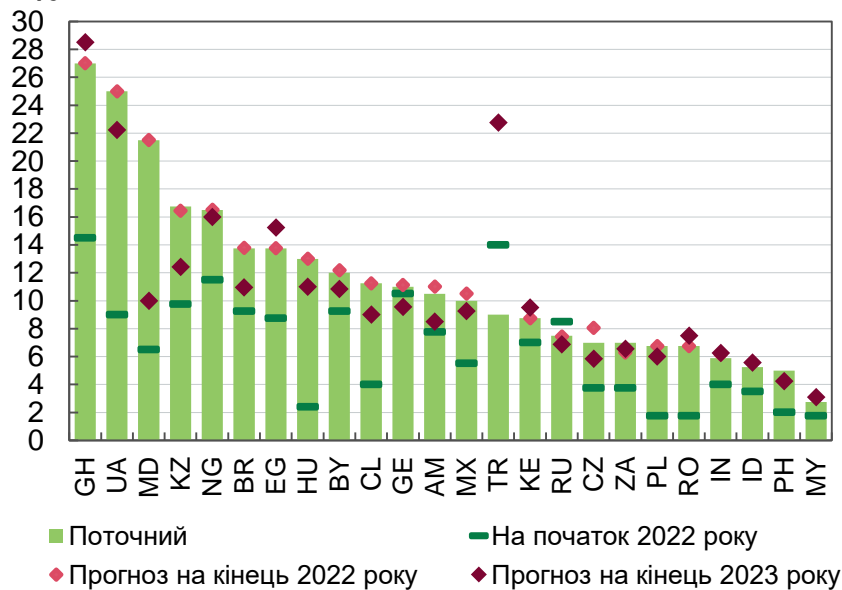
Очікуваний рівень підняття ключових ставок ЄЦБ* та ФРС на засіданні у грудні 2022 року, % опитуваних/ ймовірності

* - депозитна ставка.

Джерело: Reuters poll, опитування 62 аналітиків, 15-21 листопада; CME FedWatch Tool, станом на 05.12.2022.

Ключові процентні ставки в окремих країнах ЕМ, %

Джерело: офіційні сторінки центральних банків, Focus Economics, Trading Economics, станом на 05.12.2022.

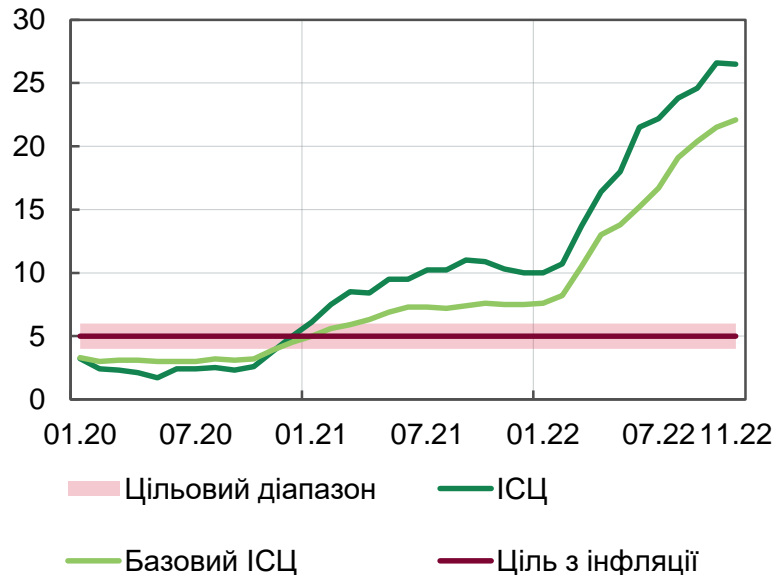
- ЄЦБ і ФРС на останніх засіданнях синхронно підвищили свої ставки на 75 б.п. та продовжать посилення монетарної політики для зменшення інфляційного тиску. Водночас розглядається можливість сповільнення темпів посилення
- За очікуваннями експертів та учасників фінансових ринків, наступне підвищення ставок буде на 50 б.п. і досягнення їх піку в I кварталі 2023 року
- У свою чергу, дедалі більше ЦБ країн ЕМ (зокрема Індонезія, Філіппіни, Колумбія, Чилі) приєднуються до групи країн, цикли посилення яких, ймовірно, підходять до завершення.
- Натомість ЦБ Туреччини завершив пом'якшення, знизивши ставку на 300 б.п. на двох останніх засіданнях. Банк Китаю пом'якшив монетарну політику за рахунок зниження нормативів резервування коштів, відразу після чергового раунду заходів для підтримки ринку нерухомості

Україна: Інфляція

В Україні інфляція демонструє ознаки стабілізації, тоді як очікувалося її подальше пришвидшення

Інфляція та інфляційна ціль, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

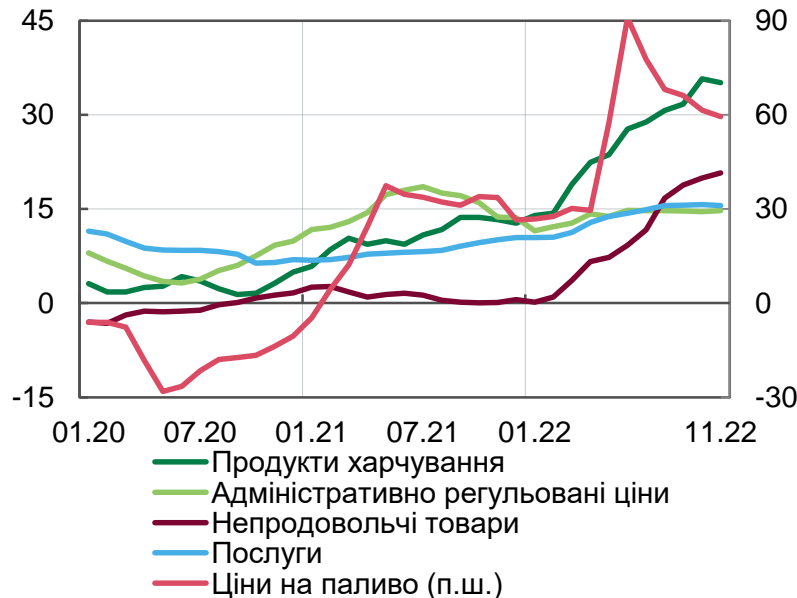
Інфляційні очікування на наступні 12 місяців, %

- Інфляція у листопаді (26.5% р/р) залишилася практично на рівні жовтня, відображаючи ефекти від розширення пропозиції продуктів харчування, в тому числі ймовірно під дією тимчасових чинників на тлі дефіциту електроенергії, деокупації територій, слабого споживчого попиту, наближення готівкового курсу гривні до офіційного та стабілізації інфляційних очікувань
- Так, останні за окремими групами респондентів у листопаді поліпшилися, що може пояснюватися сприятливою ситуацією на готівковому ринку та вірогідно переглядом очікувань у бік тривалішого періоду незмінних тарифів на житлово-комунальні послуги
- Водночас інфляція залишалася високою через наслідки повномасштабної війни росії проти України, серед яких порушення ланцюгів постачання, руйнування виробництв, скорочення пропозиції товарів та послуг, збільшення виробничих витрат бізнесу, дефіцит електроенергії

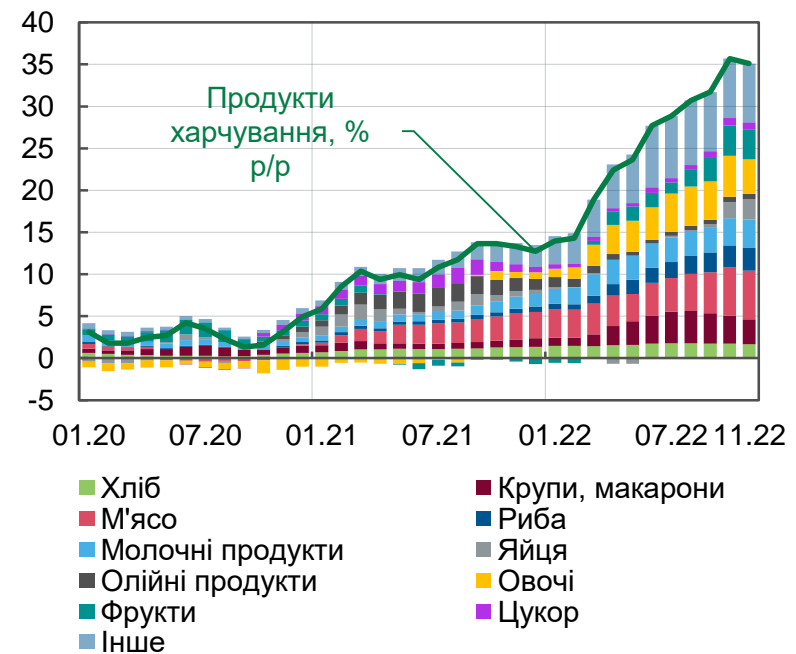
Розширення пропозиції продуктів харчування та слабший попит наразі переважають ефекти від підвищення виробничих витрат

Окремі компоненти ІСЦ, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Внески в зміну цін на продукти харчування, в. п.

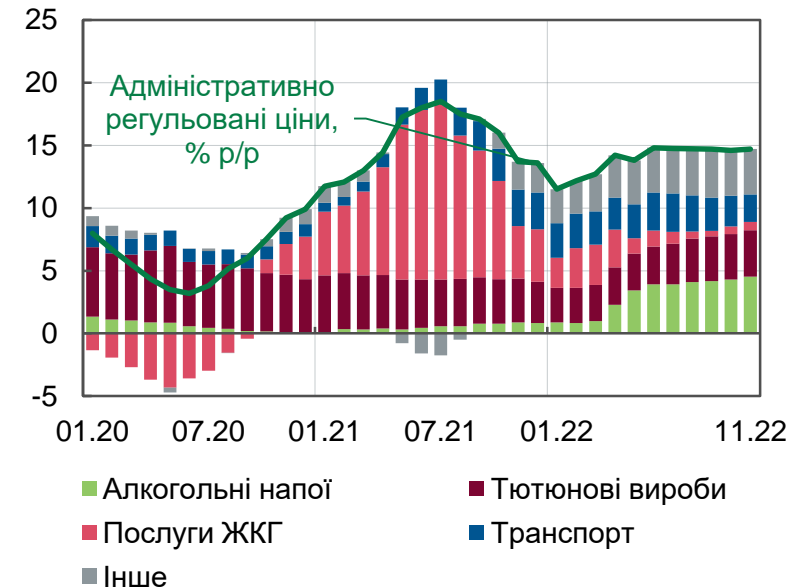
Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

- Ціни на продукти харчування сповільнили зростання під впливом розширення пропозиції овочів борщового набору, фруктів та круп
- Додатковий ефект також мали слабкий споживчий попит, у тому числі унаслідок відключень електроенергії, стабілізація готівкового курсу гривні та інфляційних очікувань, а також подальша деокупація територій, зокрема Херсонської області
- Це переважило вплив від зростання виробничих витрат, зокрема унаслідок обстрілів енергетичної інфраструктури

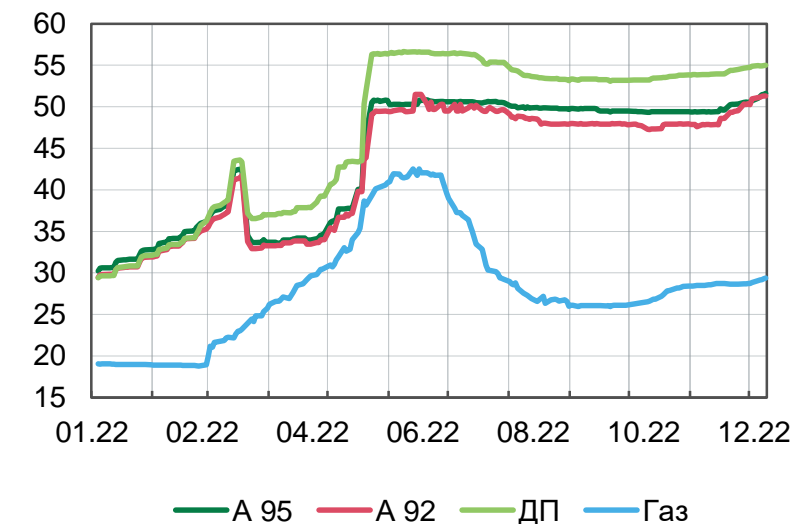
Ціни на пальне першими почали реагувати на дефіцит електроенергії

Внески в зміну адміністративно регульованих цін,

в. п.

Ціни на пальне, грн/л

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Джерело: minfin.com.ua, розрахунки НБУ.

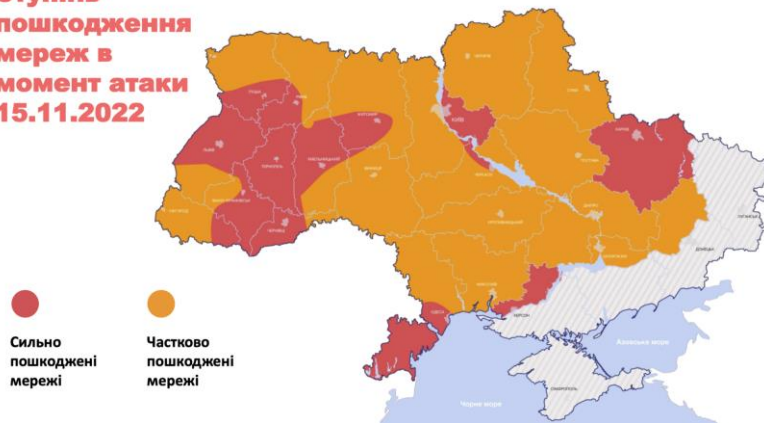
- Ціни на пальне підвищилися наприкінці листопада під впливом зростання витрат на продаж та зростання попиту. Однак у річному вимірі тривало сповільнення (до 59.4% р/р у листопаді) на тлі відповідних тенденцій на світових ринках нафти
- Зростання адміністративно регульованої інфляції підтримується пришвидшенням зростання цін на алкогольні напої (унаслідок збільшення виробничих витрат на енергію, сировину й тару)
- Натомість стримували адміністративну інфляцію мораторій на підвищення тарифів на природний газ та теплову енергію для населення, а також посилення конкуренції з боку нелегальної продукції, що обмежує зростання цін на тютюнові вироби

Україна: Економічна активність

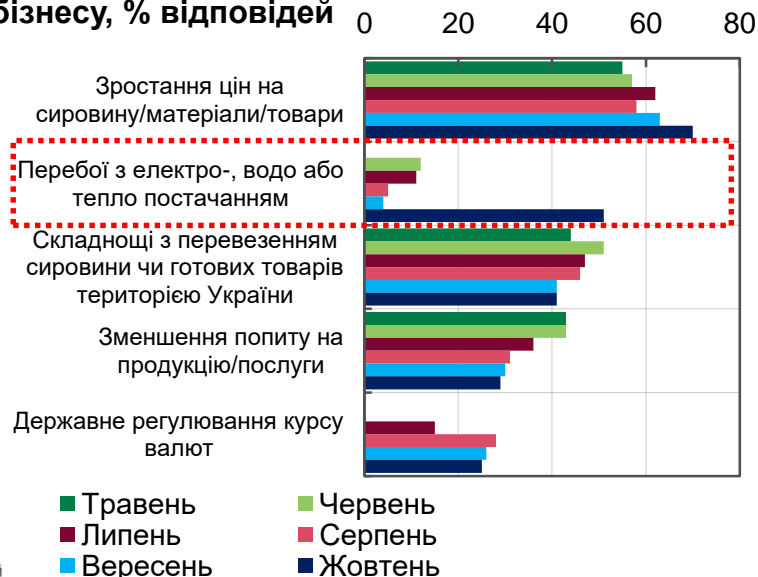
Дефіцит е/е через масовані удари рф по енергетиці перервав відновлення економічної активності, яке тривало з весни,...

Ступінь пошкодження мереж в момент атаки 15.11.2022

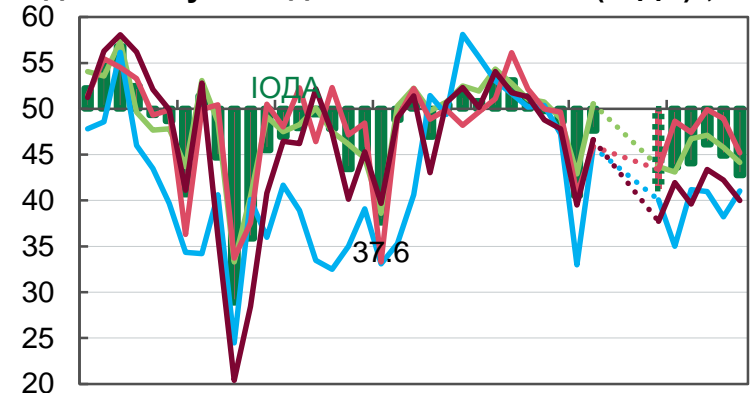

Джерело: Укренерго.

П'ять найважливіших проблем опитаного бізнесу, % відповідей

Індекс очікувань ділової активності (ІОДА)*, п.

07.19 01.20 07.20 01.21 07.21 01.22 11.22

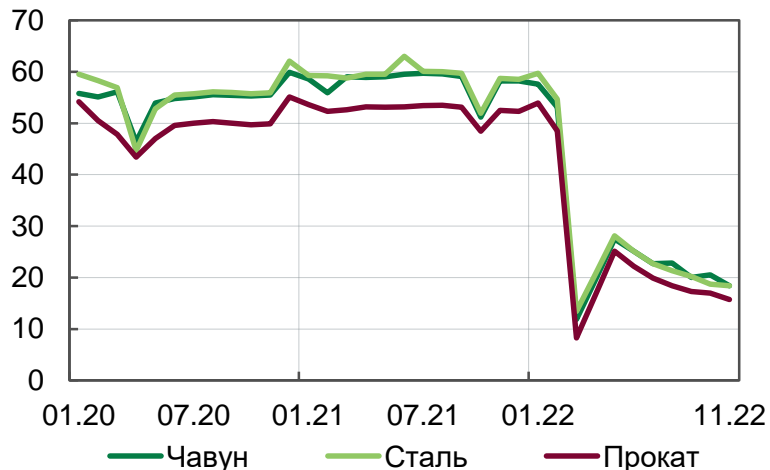
Промисловість Будівництво
Торгівля Послуги

* Опитування не проводилося з березня до травня 2022 року. Джерело: НБУ.

- У листопаді масштабні обстріли енергооб'єктів спричинили значний дефіцит е/е. Ситуацію ускладнило зростання споживання через похолодання
- Перебої з е/е стали другою за значимістю проблемою бізнесу після зростання цін (зазначили 51% респондентів, ІЕД). Через дефіцит е/е фактично зупинили роботи та мають суттєві втрати 18% респондентів, 28% зазначають падіння оборотів (Advanter)
- Хоча частина бізнесу пристосовується до обмежень, усе більшає ознак, що відновлення економічної активності перервалося

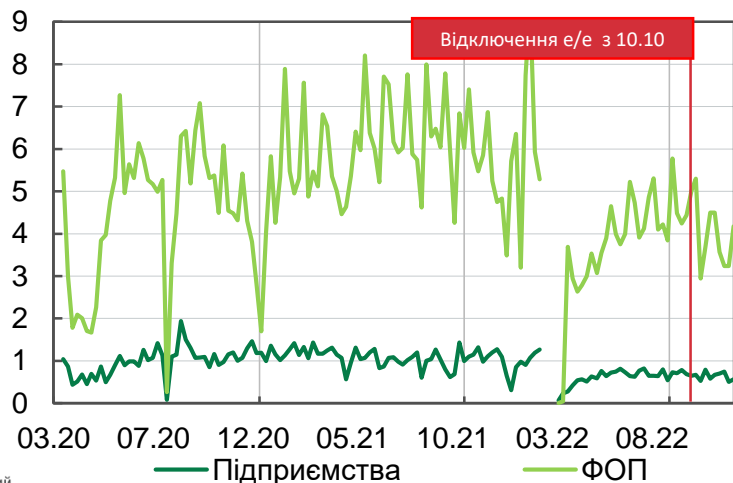
...про що свідчить низка високочастотних індикаторів

Середньодобове виробництво сталі, чавуну, прокату, тис. т

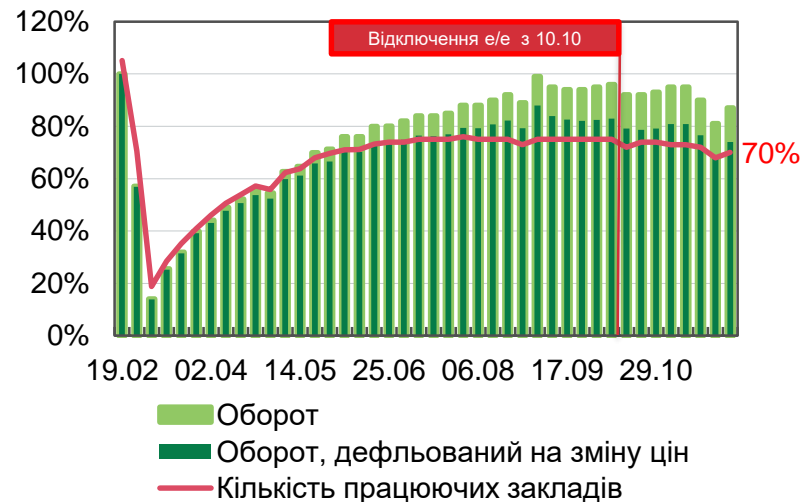
Джерело: Укрметалургпром.

Нові реєстрації підприємств та ФОП, тис.

Джерело: opendatobot.ua.

Показники роботи ресторанного бізнесу, %

Джерело: ДССУ, Poster, розрахунки НБУ.

Кількість проданих залізничних квитків за тиждень, тис.

Джерело: Укрзалізниця

Найбільше страждає промисловість, що частково компенсується бюджетними замовленнями машинобудуванню

Дефіцит е/е обмежує роботу як виробничих секторів, так і секторів послуг

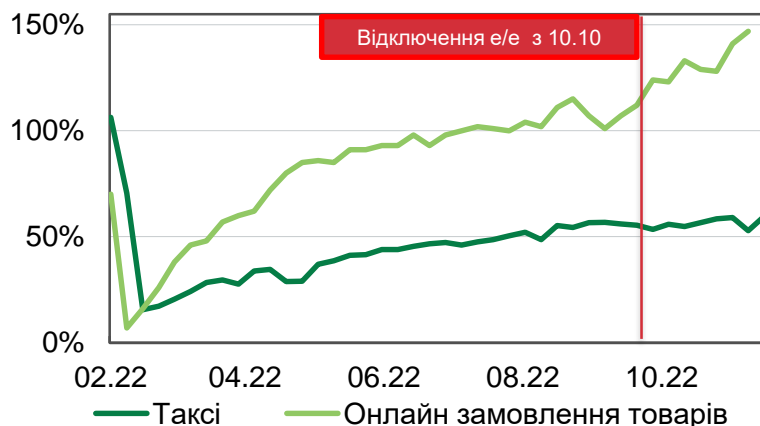
- Для зниження навантаження на енергосистему в листопаді деякі металургійні та видобувні підприємства скоротили виробничі потужності або переводили виробництво на нічні години
- Відключення е/е призвели до сповільнення відновлення низки напрямів харчової промисловості (молоко- та м'ясної переробки)
- Після скорочення потужностей унаслідок перебоїв енергопостачання працюючі хімічні заводи не поспішають їх відновлювати
- Низький попит на житло, збільшення виробничих витрат та перебої е/е стримують будівельні роботи та виробництво будматеріалів

Водночас енергетична криза підтримує активність добувної промисловості, а військові потреби – машинобудування

- У листопаді запускалися нові газові свердловини; повернувся контроль над буровими установками деокупованих територій; окремі шахти наростили потужності
- Низка виробників спецтехніки та вантажних автомобілів у листопаді продовжила забезпечувати потреби комунальників, ремонтників, пожежників тощо
- Необхідність компенсації знищеного громадського транспорту підтримало виробництво автобусів і тролейбусів, перебудова логістики – вантажівок та платформ для перевезення зерна, а відновлення інфраструктури підтримало попит на вітчизняну будівельну техніку та паливозаправники
- У міру пристосування промисловості до потреб військового часу набирає обертів виробництво військових товарів, техніки та дронів як з боку державних підприємств ВПК, так і приватних

Обмеженим залишається споживчий попит, хоча ажіотажний попит на енерготовари підтримав онлайн-торгівлю

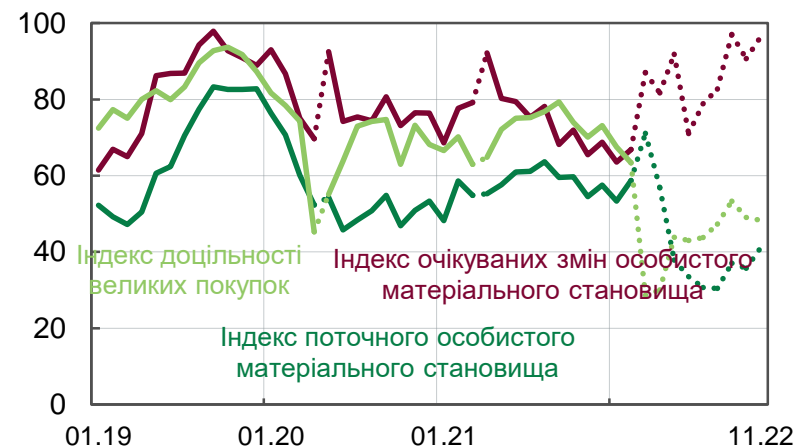
Показники роботи таксі та онлайн-замовлень товарів, % до довоєнного рівня

Джерело: Opendatabot (служба таксі Бонд та сервіс Хорошоп).

- Попри [ажіотажний попит](#) на товари автономного енергозабезпечення та знижки в межах “[чорної п'ятниці](#)” (що особливо підтримало онлайн сегмент роздрібної торгівлі), активність торгівлі та секторів послуг стримується відключеннями е/е та слабким споживчим попитом унаслідок скорочення реальних доходів домогосподарств
- Після обстрілів 16 та 23 листопада [обіг кафе та ресторанів](#) знизився в середньому на 8%; [столичний ринок оренди житла скоротився](#) на 27% із початку обстрілів

Компоненти індексу споживчих настроїв, п.

Пунктир – зміна методу опитування з віч-на-віч на телефонні інтерв'ю.

Джерело: Infosapiens.

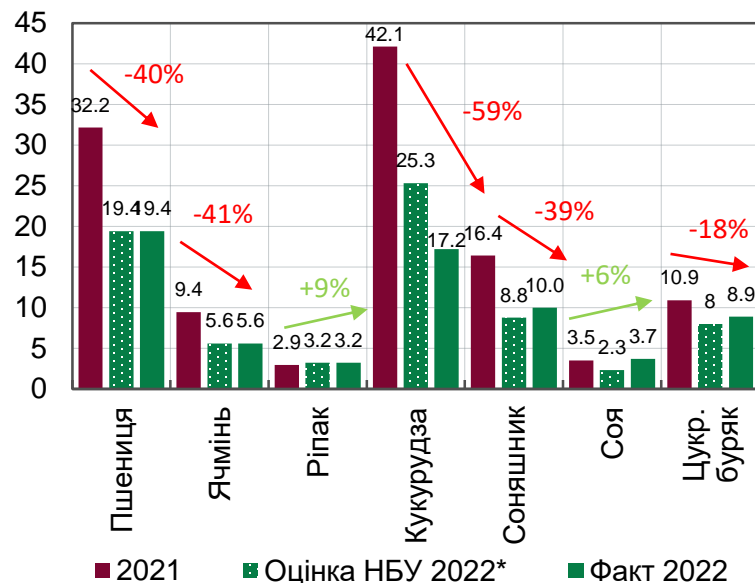
Перша реєстрація легкових автомобілів, тис. од.

Джерело: Укравтопром.

Економічну активність підтримує с/г та звільнення Херсону

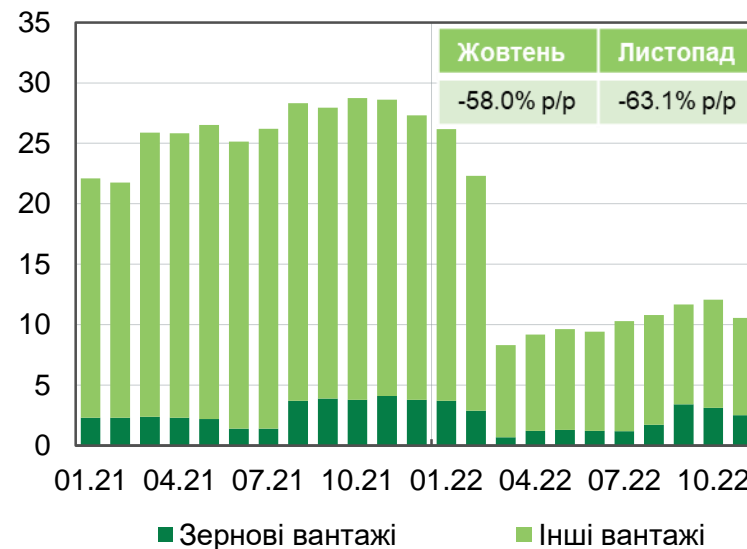
Обсяги врожаю станом на 09.12.2022, млн т

* Інфляційний звіт за жовтень 2022.

Джерело: МінАПК, ДССУ, розрахунки НБУ.

Вантажні перевезення залізницею, млн. т

Джерело: ДССУ, Rail.insider, УЗ.

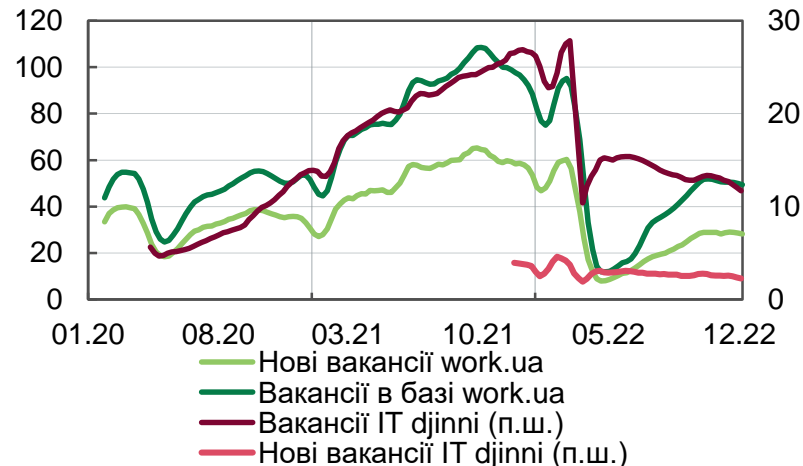
- Збирання більшості пізніх культур практично завершено, хоча через високу вологість частина аграріїв відкладають збирання кукурудзи. Триває сезон цукроваріння, значний зовнішній попит стимулює виробництво олії на експорт (останнє – завдяки роботі зернового коридору)
- Аграрії (крім тваринництва) меншою мірою відчувають дефіцит е/е (крім тваринництва), але їх виробничі витрати теж зростають
- Деокупація Херсонщини та продовження повернення бізнесу на деокуповані території Харківщини, Донеччини і Луганщини підтримали пасажирські перевезення, торгівлю, поштові послуги

Україна: Ринок праці

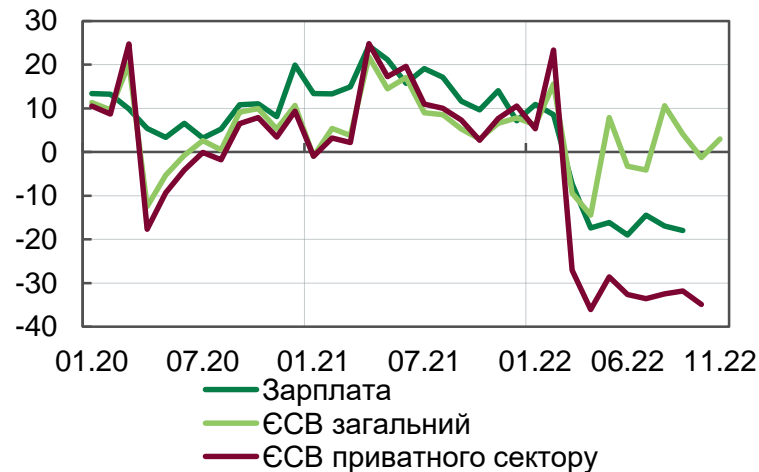
Перебої з е/е послабили попит на робочу силу...

Попит на робочу силу, чотиритижнева плинна

Джерело: work.ua, opendatabot, розрахунки НБУ.

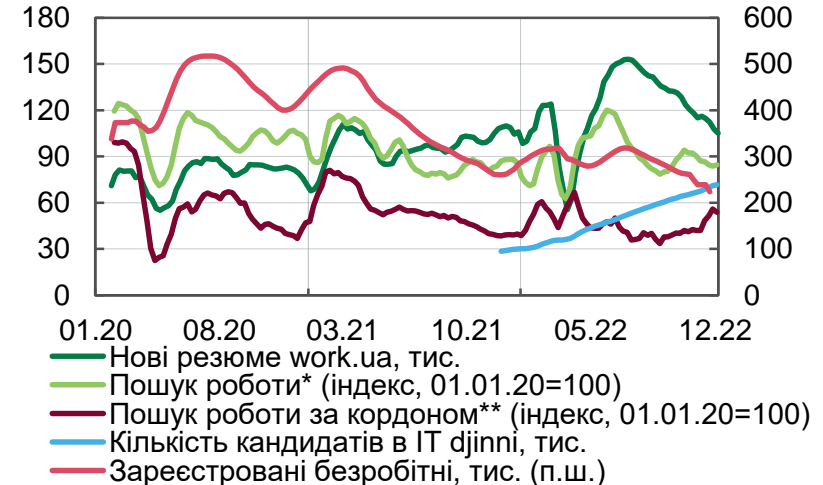
Надходження від ЄСВ* та середня зарплата, з якої сплачено страхові внески, % р/р у реальн. вимірі

* Для приватного сектору із загальних надходжень ЄСВ вираховано нарахування на з/п зведеного бюджету.

Джерело: ПФУ, ДКСУ, розрахунки НБУ.

Пропозиція робочої сили, чотиритижнева плинна

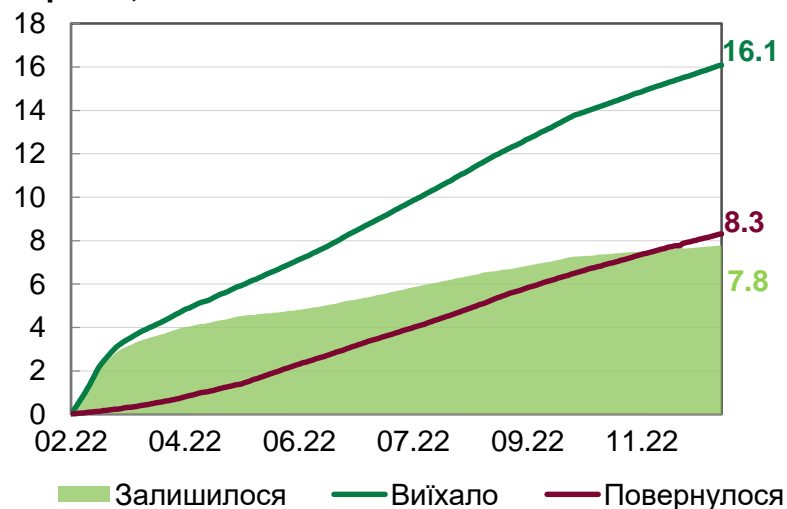

*Уключає запити про пошук роботи українською і російською мовами. ** Уключає запити про пошук роботи в Польщі, Чехії, Росії та Німеччині українською і російською мовами з території України. Джерело: work.ua, opendatabot, Google Trends, розрахунки НБУ.

- Поглибилося зменшення кількості вакансій на сайтах пошуку роботи. Зростання кількості резюме також послабилося (крім IT та пошуку роботи за кордоном). Звільнення Херсону [пожвавило пропозицію вакансій в регіоні](#)
- Номінальні зарплати наблизились до рівня минулого року, реальні – істотно знизилась, особливо у приватному секторі. Виплати бюджетним працівникам, у тому числі військовим, стримують погіршення добробуту домогосподарств

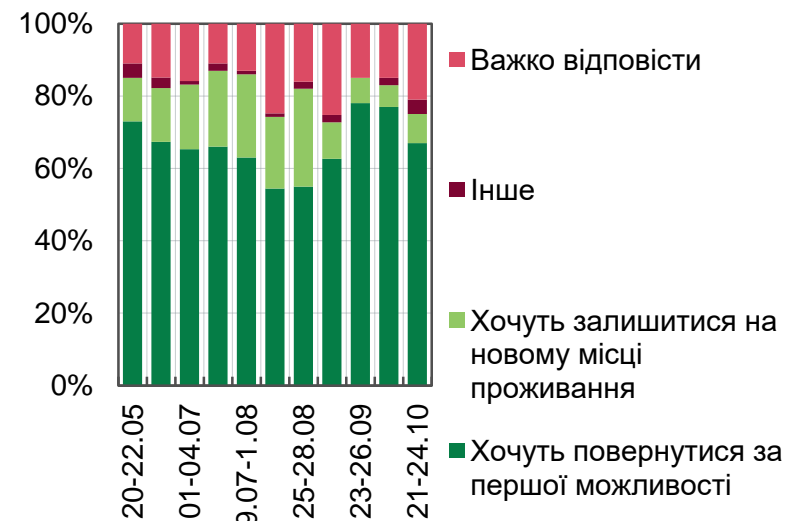
... та погіршують умови праці і життя, стримуючи повернення мігрантів

Кількість громадян, які перетнули кордон України, млн осіб

Джерело: [UNHCR](#).

Плани щодо повернення в Україну, % відповідей

Джерело: [Gradus](#).

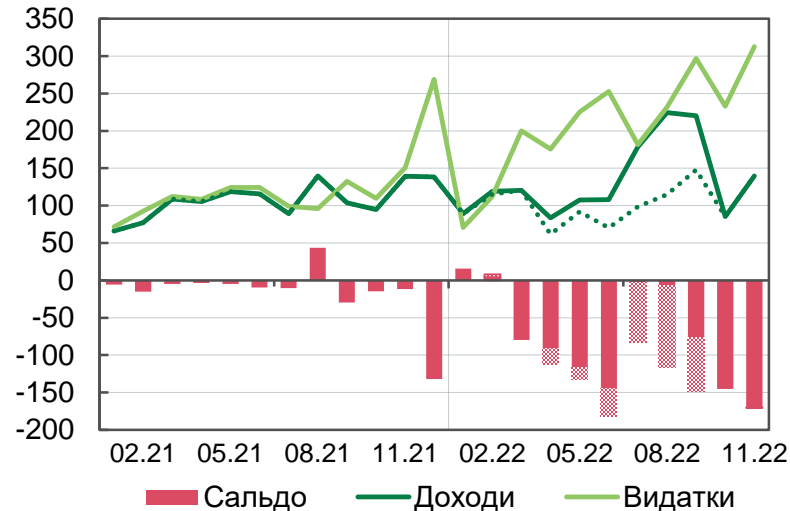
- [За даними ООН](#), станом на 06.12.2022 з України виїхало 16.1 млн осіб, а повернулося – 8.3 млн осіб. З них статус тимчасового захисту в ЄС отримали 4.8 млн осіб. [За даними МОМ](#), на кінець жовтня кількість ВПО становить [6.5](#) млн осіб, з них на 27 листопада зареєстровано як ВПО 3.5 млн осіб
- Удари по інфраструктурі, що викликали перебої з е/е, а також прихід холодів негативно вплинули на бажання мігрантів якнайшвидше повернутися. А частка тих, хто планує залишитися за кордоном, збільшилася. Менше схильні до повернення ті, хто вже [знайшов роботу за кордоном](#)
- Брак коштів, труднощі з пошуком житла та роботи залишаються основними проблемами переселенців як за кордоном, так і всередині України. Брак роботи особливо негативно позначається на вимушених переселенцях – за [опитуванням Gradus](#) 39% ВПО зазначають це як проблему: 26% – серед тих, хто залишився, та 28% – серед тих, хто виїхав за кордон

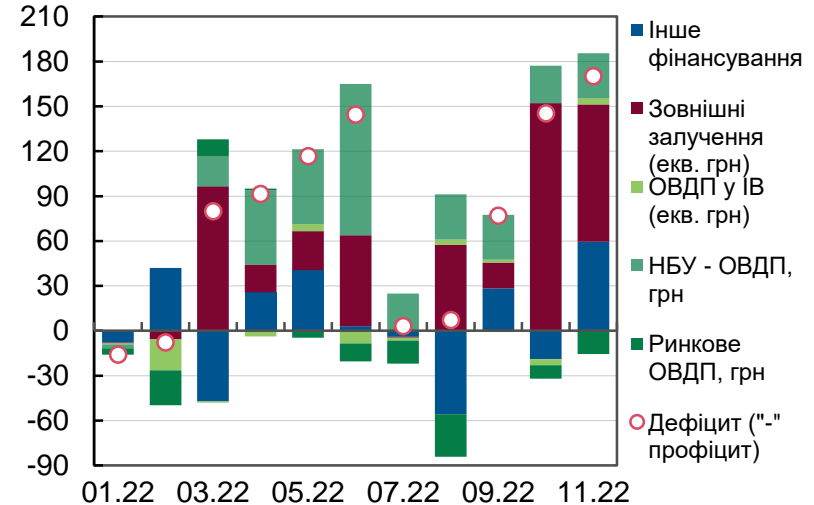
Україна: Фіскальний сектор

Дефіцит державного бюджету залишався безпрецедентним та переважно покривався міжнародною допомогою

Основні показники державного бюджету* (помісячно), млрд грн

Фінансування** дефіциту державного бюджету, млрд грн

* Пунктиром та візерунковою заливкою відображено відповідні показники без урахування грантів. Сальдо з урахуванням кредитування.

** Чисті залучення. Інше фінансування – активні операції (зокрема включає зміну обсягів бюджетних коштів) та приватизація.

Листопад – оперативні дані із сайту МФУ та на їх основі розрахунки.

Джерело: ДКСУ, МФУ, розрахунки НБУ.

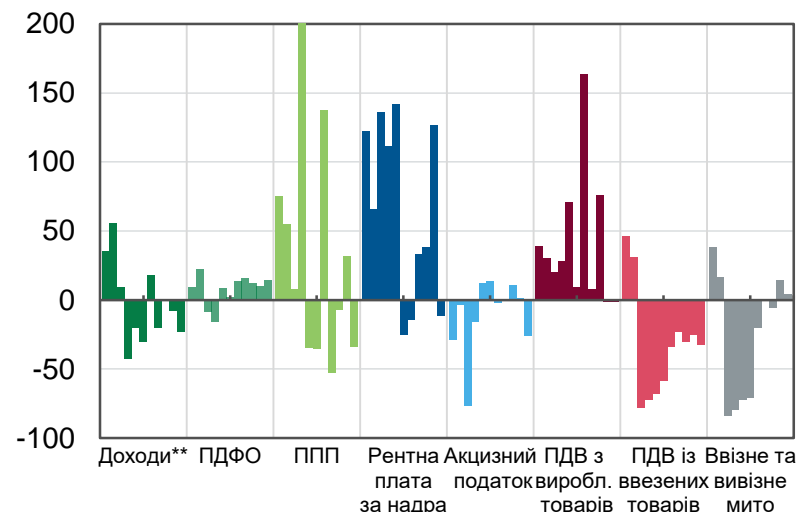
- У листопаді дефіцит державного бюджету розширився під впливом слабких доходів та значних видатків. У січні-листопаді від'ємне сальдо становило понад **810** млрд грн (понад 1152 млрд грн без урахування грантів)
- Основні джерела фінансування дефіциту – міжнародна підтримка та викуп ОВДП НБУ
 - обсяг викупу ОВДП НБУ з липня утримувався в анонсованих обсягах – до 30 млрд грн на місяць (370 млрд грн у березні-листопаді)
- Водночас ринковий попит на державні цінні папери залишався слабким. Хоча в листопаді завдяки певному підвищенню ставок обсяги залучень збільшилися

Ситуація з доходами залишається ускладненою

Доходи* загального фонду державного бюджету, млрд грн

Темпи зростання окремих доходів загального фонду, помісячно*, % р/р

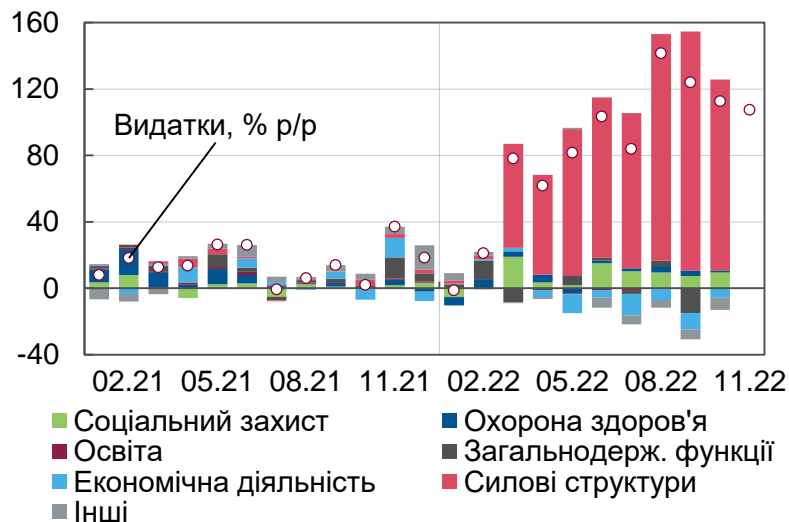

*Листопад – оперативні дані із сайту МФУ та на їх основі розрахунки. **Доходи без урахування грантових коштів.
Джерело: ДКСУ, розрахунки НБУ.

- Доходи в листопаді в річному вимірі скорочувалися й надалі за рахунок податкових надходжень. Передбачувано нижчими в річному вимірі були надходження від податку на прибуток підприємств, утім кращими, ніж у попередні періоди, ураховуючи адаптацію бізнесу до нових умов. Крім того, збільшене відшкодуванням ПДВ (13.6 млрд грн – найбільший обсяг від початку війни) також позначилося на податкових надходженнях
- Уже очікувано підтримку доходам надавали значні виплати військовослужбовцям (позначається на динаміці ПДФО, а також інших податках зі споживання), дія інфляційно-курсних чинників та певне збільшення обсягів імпорту

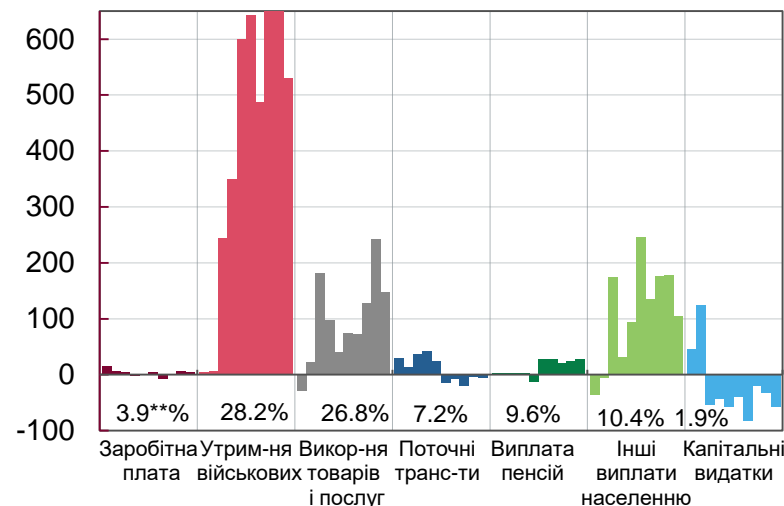
Темпи зростання видатків, попри поступове зниження, залишаються значними

Внески в зміну видатків державного бюджету*, в. п.

* Листопад – оперативні дані із сайту МФУ та на їх основі розрахунки. ** Питома вага у загальних видатках за 10 місяців.
Джерело: ДКСУ, розрахунки НБУ.

Зміна видатків державного бюджету за окремими напрямками в січні-жовтні 2022 році, % р/р

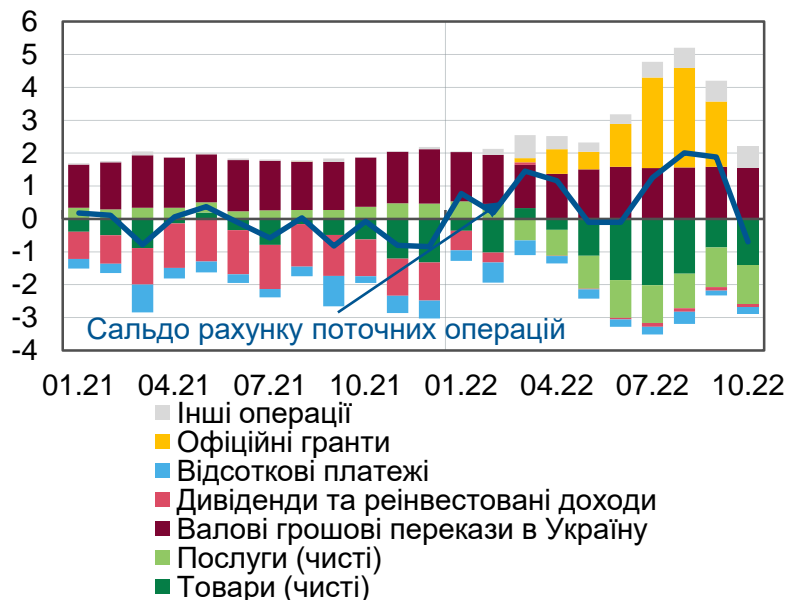
- Видатки державного бюджету перевищують минулорічні обсяги більше ніж удвічі, хоча зростання сповільняється з вересня. Збільшення видатків зумовлено істотними витратами на оборону та безпеку (передусім на грошові виплати військовим), гуманітарні програми та використання товарів і послуг
 - Ймовірно в листопаді будуть збільшені соціальні виплати зокрема під впливом більших витрат на субсидії населенню на оплату ЖКП, що пов'язано з початком опалювального сезону
- У жовтні капітальні видатки зменшено та в річному вимірі залишаються значно нижчими за минулорічні. Однак, у листопаді очікується певне збільшення капітальних видатків, зокрема через необхідність відновлення пошкодженої енергетичної інфраструктури

Україна: Платіжний баланс

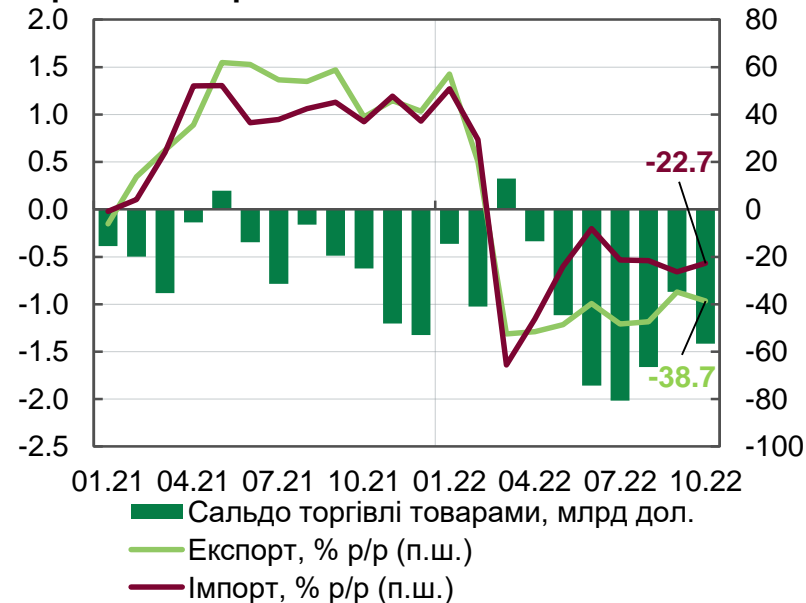
У жовтні поточний рахунок зведено з дефіцитом через відсутність грантів та розширення дефіциту торгівлі товарами

Сальдо рахунку поточних операцій, млрд дол.

Джерело: розрахунки НБУ.

Торгівля товарами

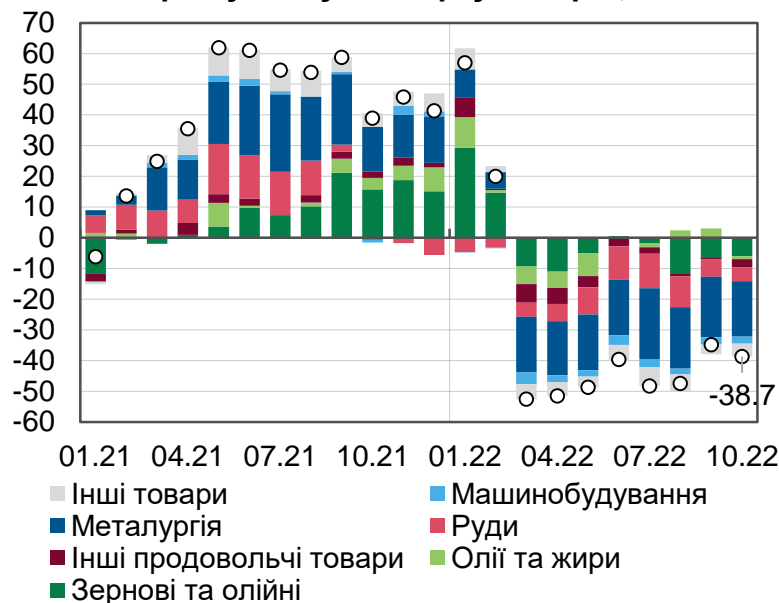

Джерело: розрахунки НБУ.

- Основним фактором значного погіршення динаміки сальдо поточного рахунку в жовтні було не надходження грантів, що забезпечували значний профіцит за рахунком вторинних доходів у попередні місяці
- Крім того, розширився дефіцит торгівлі товарами (до 1.4 млрд дол. порівняно з 0.9 млрд дол. у вересні) як через поглиблення падіння експорту (з 34.8% р/р у вересні до 38.7% р/р у жовтні), так і сповільнення падіння імпорту (з 26.4% р/р у вересні до 22.7% р/р у жовтні)

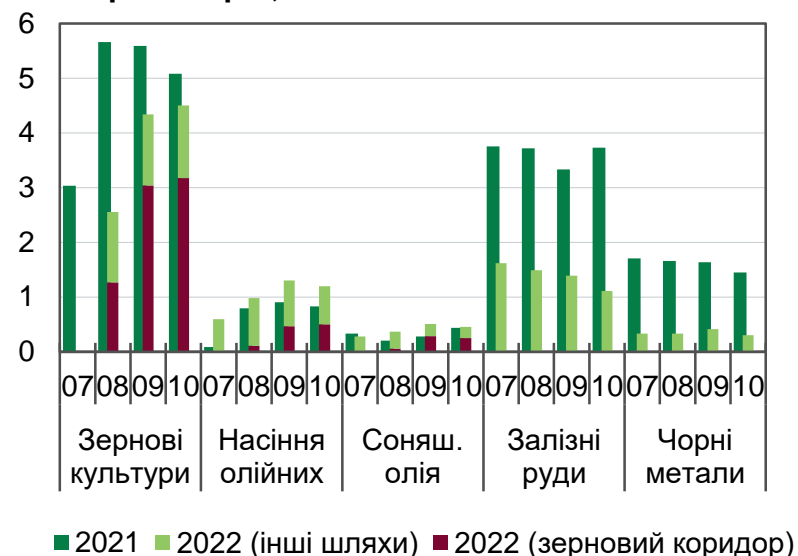
Поглиблення падіння експорту товарів у жовтні спричинено ефектом бази порівняння для олії та нижчим урожаєм соняшника...

Внески в річну зміну експорту товарів, в.п.

Джерело: розрахунки НБУ.

Експорт товарів, млн т

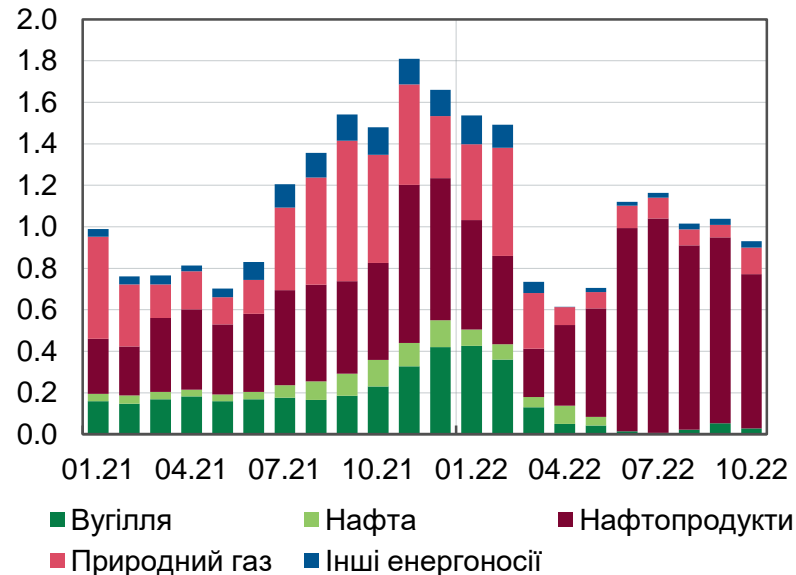

Джерело: ДМСУ, Black Sea Grain Initiative JCC.

- З налагодженням транспортних шляхів із липня 2022 року поставки олії суттєво перевищували минулорічні завдяки значним запасам унаслідок нереалізованого експорту в першому півріччі. Зазвичай після закінчення збору врожаю соняшника поставки олії суттєво зростали з жовтня. У 2022 році такої сезонності немає через нижчий урожай соняшника. Разом зі зниженням світових цін це зумовило значне погіршення динаміки експорту олії в річному вимірі
- Також поставки залізної руди та чорних металів продовжували скорочуватися (та були на 73% нижчими, ніж у жовтні минулого року) унаслідок зменшення обсягів їх виробництва, зумовленого збереженням труднощів з логістики, а також послабленням зовнішнього попиту
- Додатковим чинником слабого відновлення експорту були навмисні затягування росією інспекцій суден у межах зернового коридору

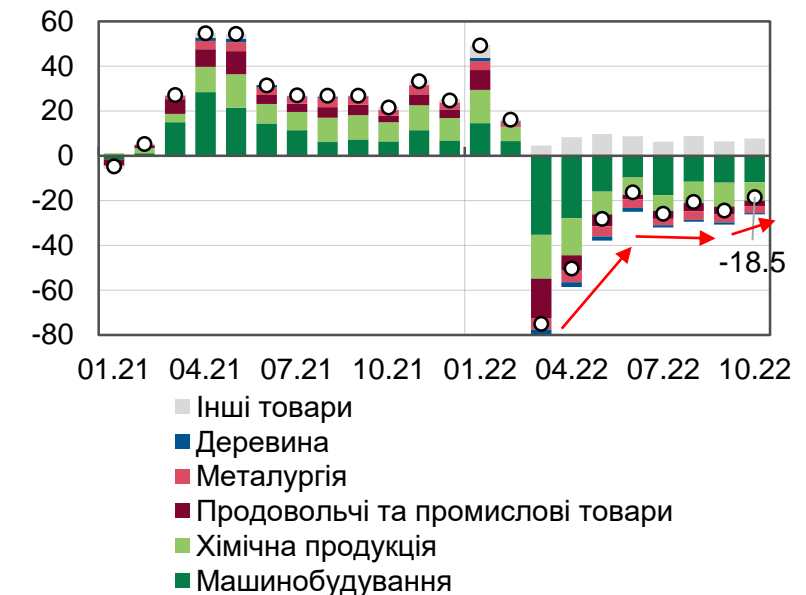
... тоді як падіння імпорту пригальмувало за рахунок неенергетичної складової

Імпорт енергоносіїв, млрд дол.

Джерело: НБУ.

Внески в річну зміну неенергетичного імпорту товарів, в.п.

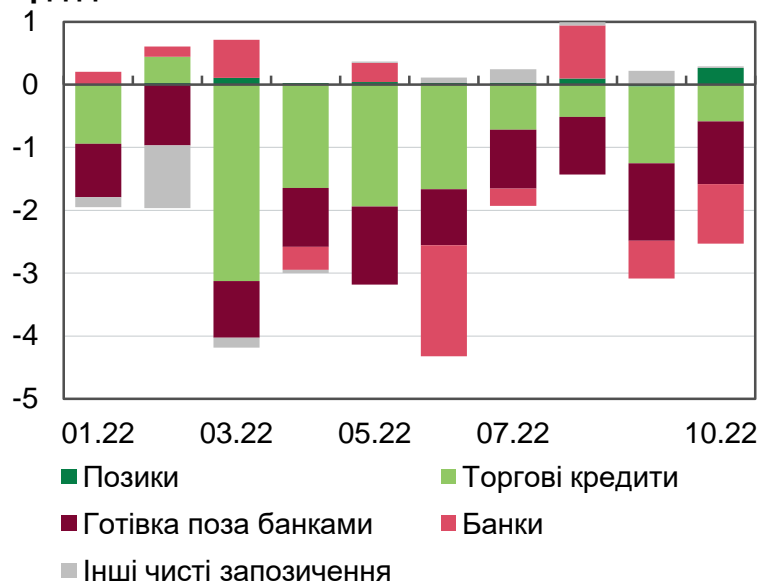

Джерело: розрахунки НБУ.

- Падіння енергетичного імпорту в жовтні залишалося значним (37.1% р/р) через майже відсутні закупівлі вугілля та скорочення закупівель нафтопродуктів у межах певного насичення ринку. Натомість закупівлі природного газу дещо збільшилися порівняно з попередніми місяцями на тлі зниження його ціни на європейському ринку
- Тоді як нарощування закупівель хімічної продукції та енергетичного обладнання, а також збільшення обсягів міжнародної гуманітарної допомоги зумовили сповільнення падіння неенергетичного імпорту (до 18.5% р/р у жовтні після 24.4% р/р у вересні)

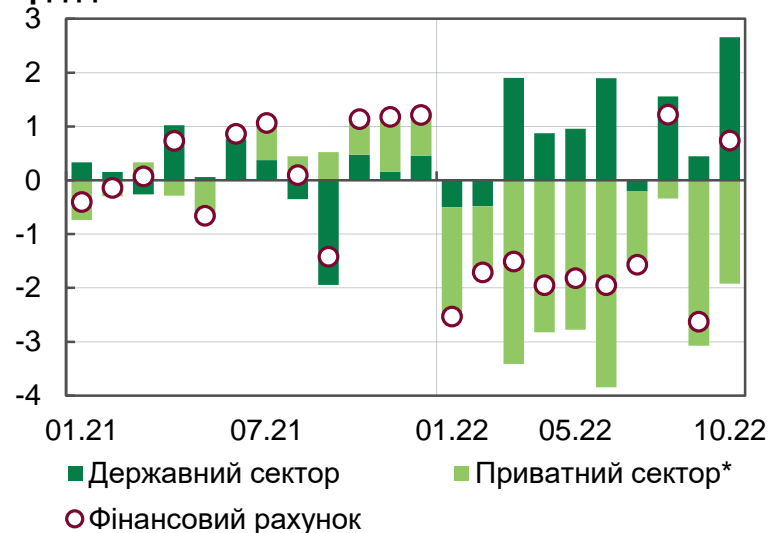
Значні залучення державного сектору разом із надходженнями в енергосектор сприяли припливу капіталу ...

Приватний сектор: чисті зовнішні зобов'язання, млрд дол.

Джерело: НБУ.

Фінансовий рахунок: чисті зовнішні зобов'язання, млрд дол.

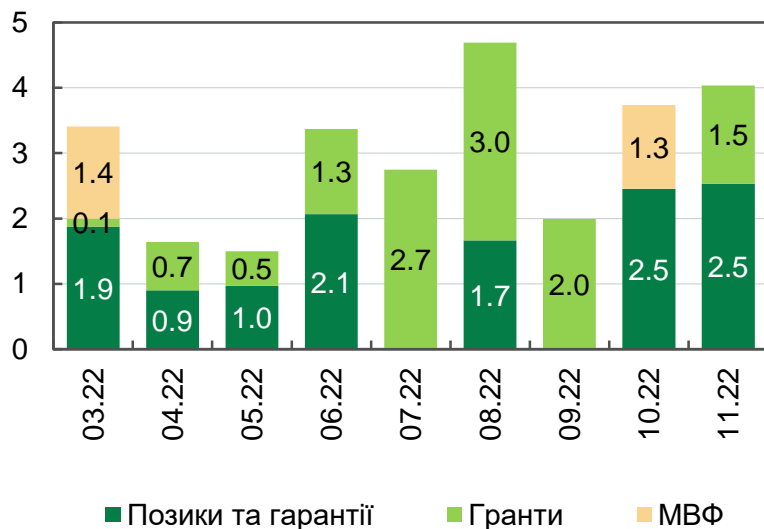
* Разом із помилками та упуцненнями.

Джерело: НБУ.

- Відплив капіталу за приватним сектором скоротився, у тому числі через надходження міжнародної допомоги Укренерго на відновлення енергетичної системи
- За державним сектором приплив капіталу в жовтні значно збільшився завдяки надходженню макрофінансової допомоги від ЄС (2 млрд дол.), додаткового фінансування від Світового банку під гарантії Великобританії (0.5 млрд дол.) та фінансової допомоги від ЄІБ (0.5 млрд дол.)

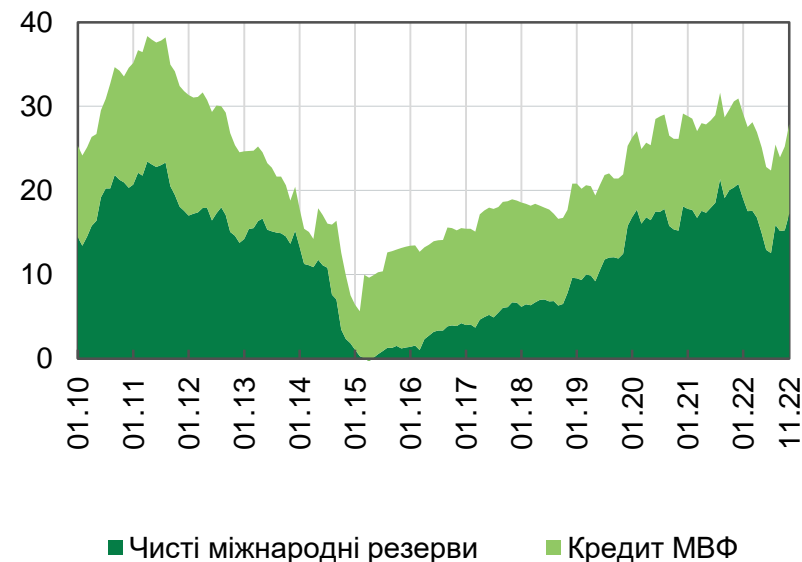
... що разом із надходженням траншу від МВФ сприяло нарощуванню резервів

Міжнародна фінансова допомога, млрд дол.

Джерело: дані з відкритих джерел, Мінфін, НБУ.

Міжнародні резерви, млрд дол.

Джерело: НБУ.

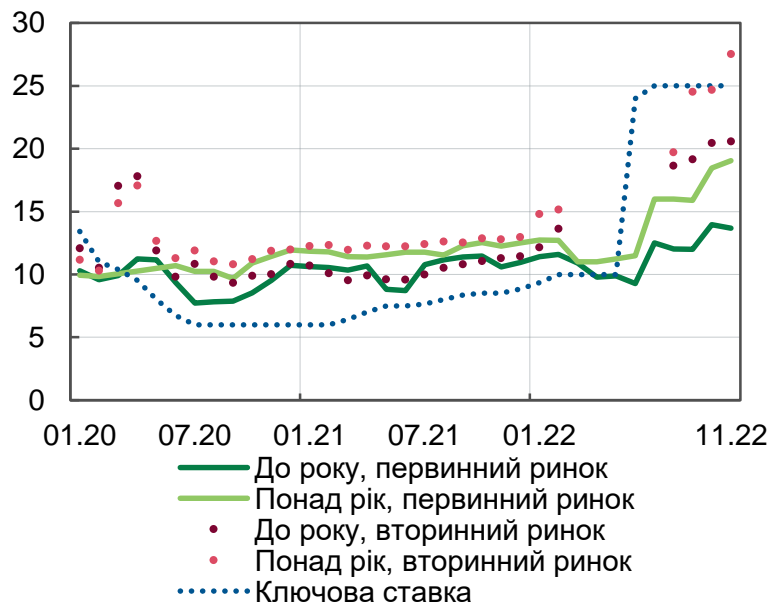
- Останні місяці відчутно зросли обсяги надходжень міжнародної фінансової допомоги. З початку повномасштабного вторгнення обсяг офіційного фінансування перевищив 27 млрд дол. станом на кінець листопада
- Завдяки збільшенню надходжень у жовтні у вигляді кредитів, зокрема транша від МВФ і коштів від ЄС, резерви станом на кінець жовтня збільшилися до 25.2 млрд дол. З огляду на надходження макрофінансової допомоги від ЄС та гранта від США в листопаді валові резерви продовжили зростати та станом на кінець місяця становили 28 млрд дол.

Україна: Монетарний сектор

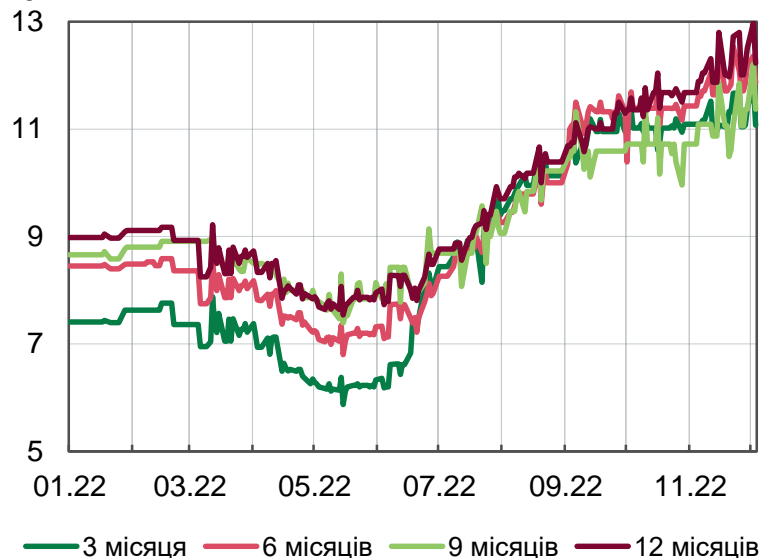
Вартість гривневих ресурсів поступово зростає, реагуючи на утримання облікової ставки на високому рівні з червня

Дохідність гривневих ОВДП, %

Джерело: розрахунки НБУ.

Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб, %

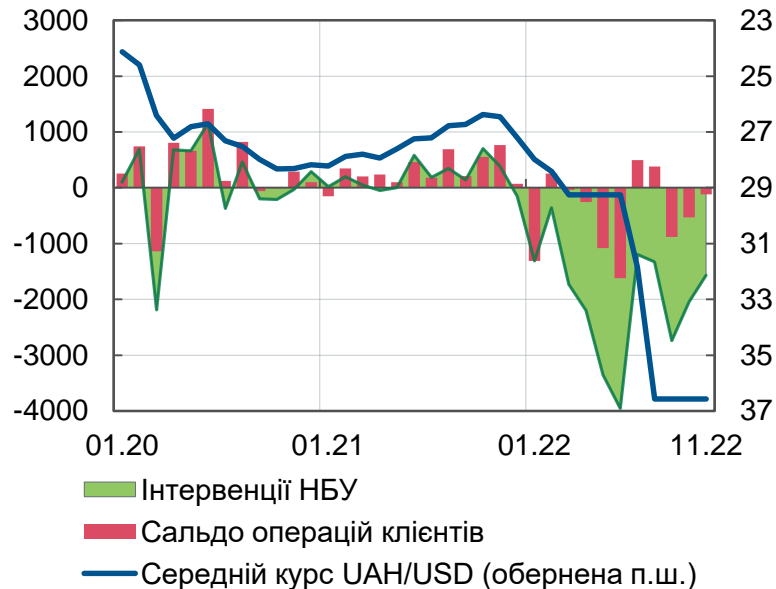
* Останні дані за 06.12.2022.

Джерело: Thomson Reuters.

- Банки поступово підвищують ставки за гривневими депозитами. Проте їх дохідність все ще знаходиться на рівні, недостатньому для створення стійких стимулів вкладання коштів у гривневі інструменти
- Продовження підвищення дохідності ОВДП під час первинного розміщення позитивно сприймається ринком

Обсяги інтервенцій НБУ зменшуються завдяки певному покращенню пропозиції

Сальдо операцій із купівлі та продажу безготівкової та готівкової іноземної валюти клієнтами банків, млн дол.

Курси гривні за долар США

*Останні дані за 05.12.2022.

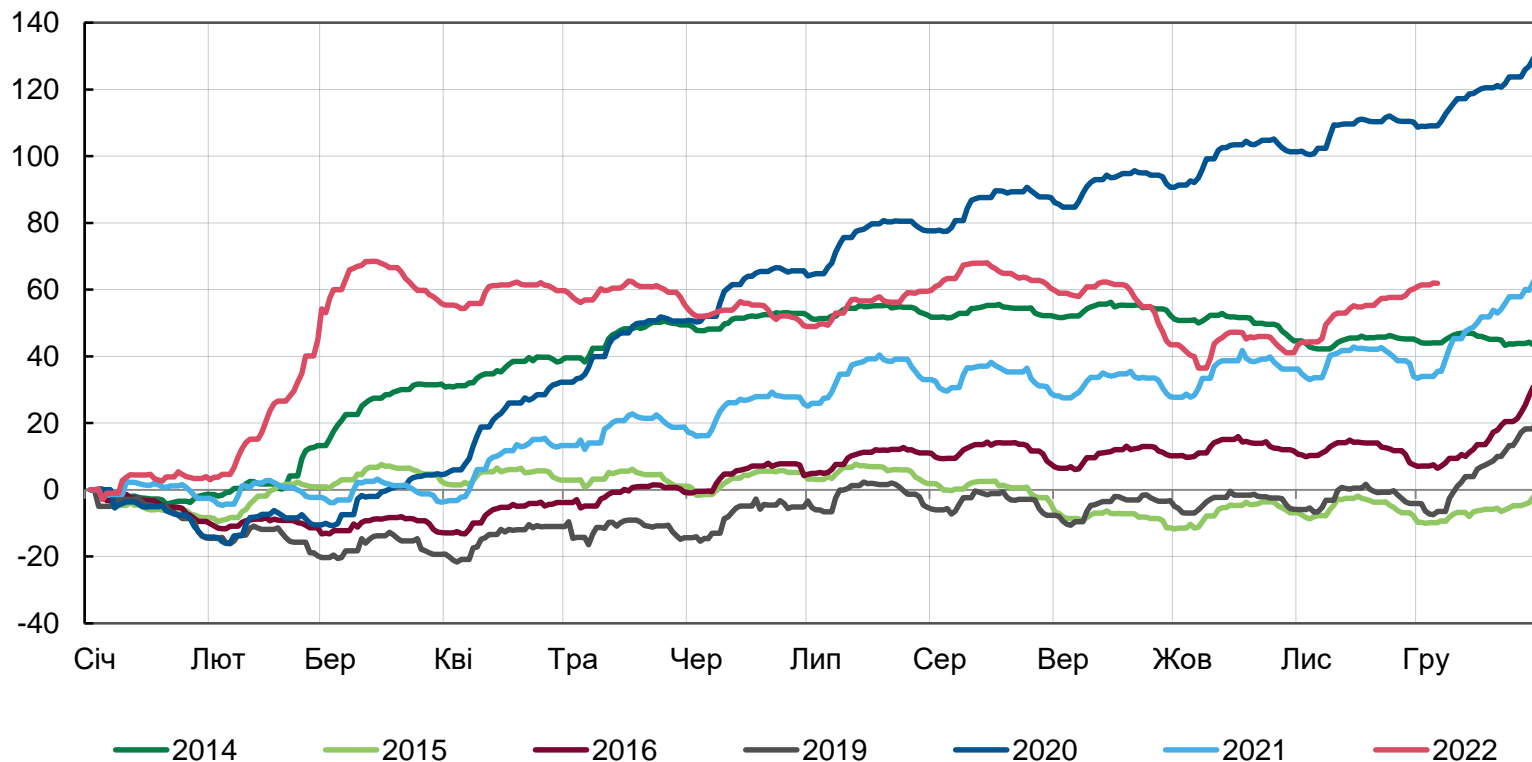
Джерело: НБУ.

Джерело: НБУ.

- У листопаді пропозиція валюти підживлювалась як сезонним чинником (період сплати податку на прибуток), так і продовженням надходжень іноземної валюти від функціонування зернового коридору та міжнародної допомоги, у тому числі на підтримку ПЕК
- Запровадження депозитів для хеджування населенням своїх валютних ризиків позитивно відобразилося на утриманні відхилення готівкового курсу від безготівкового на рівні близько 10%

На тлі тривалих відключень е/е та ризиків подальших атак на енергетичний сектор швидко зростає готівка поза банками

Готівка поза банками, приріст з початку року, млрд грн

* Останні дані за 05.12.2022.
Джерело: НБУ.